

Port Betaald
Port Payé
Pays-Bas

GRUNOPOST

Verenigingsblad van de
***Philatelisten Vereniging
Groningen***

Emmastraat 5, 9722 EW Groningen

54e jaargang - nr 5 – nov./dec. 2019

GRUNOPOST

Verenigingsblad van de Philatelisten Vereniging Groningen

Redactie : J.P.A. Tolsma, G.D. v. d. Molen, D.R. Van der Heide

e-mailadres: info@philatelist.nl

Opmaak: G.D. v. d. Molen

VERSCHIJNT VIJF MAAL PER JAAR

CENTRUM PHILATELISTEN VERENIGING GRONINGEN

Emmastraat 5, 9722 EW Groningen

Tel. 050 - 525 96 10

Geopend elke woensdag van 10.00 - 16.00 uur

en zaterdag van 10.00 -12.30 uur

Website: www.philatelist.nl ISSN: 2211-0925

Contributie: Phil. Ver. Groningen, afd. contributie,
rekening nr.: **NL98INGB0004491102**

Ledenadministratie: J.B. Steur, J. Ellenbergerstraat 14,
9746 AJ Groningen, tel. 050 - 5772457

e

54 jaargang - nr 5 - oplage 355 – november/december 2019

Inhoudsopgave:

- Blz. 1: Agenda ledenavond 25 november
Kerstverloting
- Blz. 2: Agenda ledenavond 16 december
Sluiting Centrum tijdens de feestdagen
Nieuwjaarsreceptie
- Blz. 3: Van de voorzitter
- Blz. 4: Tijdig overboeken betekent geld besparen
Veiling 21 december
- Blz. 5: 24 leden vieren hun jubileum
Verkoop dozen voorafgaand de nieuwjaarsreceptie
- Blz. 6: Begroting 2020
- Blz. 7: Bestelformulier
- Blz. 8: Wim Crouwel, ontwerper van de cijferzegels, overleden
- Blz. 13: Een leuke vondst
- Blz. 14: Schiermonnikoog in de serie Mooi Nederland
- Blz. 15: Activiteiten in de regio. Oproep
- Blz. 16: Het Suezkanaal
- Blz. 25: Thüringen, één van de Duitse deelstaten

Blz. 28: Oudejaarsbeurs Hoogkerk

De ledenavond van november zal worden gehouden op **maandag 25 november** 2019 in het gebouw van de BSV Selwerd aan de Elzenlaan 72 te Groningen. De vergadering begint om 20.00 uur.

Van 19.00 tot 20.00 uur is er gelegenheid om te ruilen en kunt u de kavels van de kleine veiling inkijken.

AGENDA

1. Opening
2. Notulen van de ledenavond van 28 oktober 2019
3. Ingekomen stukken
4. Mededelingen
5. Aanmelding nieuwe leden
6. Filatelistische nieuwtjes
7. Veiling
8. Pauze
9. Lezing
10. Rondvraag
11. Verloting
12. Sluiting

Kerstverloting 2019

Ook dit jaar is een onmisbaar onderdeel van de decemberbijeenkomst de kerstverloting. Het bestuur heeft daarvoor deze keer 60 fraaie prijzen ter beschikking gesteld, bestaande uit postfrisse, ongebruikte en/of gestempelde zegels van Nederland en Overzee.

De loten zijn verkrijgbaar voor € 0,50 per stuk. In totaal zijn er 1250 loten, die alleen in de zaal verkrijgbaar zijn. U kunt ze dus niet bestellen of vooraf laten reserveren. Gelet op het aantal loten en prijzen worden **niet meer dan 100 loten per persoon** verkocht, tenzij in de pauze blijkt dat er nog loten over zijn. Prijzen die vallen op niet verkochte loten vervallen aan de vereniging behalve de hoofdprijzen (nrs 1 t/m 3). Mocht er een hoofdprijs vallen op een niet verkocht lot, dan wordt opnieuw een lot getrokken voor deze prijs.

Het bestuur wenst u een prettige avond en veel geluk bij deze verloting!

De ledenavond van december zal worden gehouden op **maandag 16 december** 2018 in het gebouw van de BSV Selwerd aan de Elzenlaan 72 te Groningen. **De vergadering begint om 19.00 uur.**

Van 18.30 tot 19.00 uur is er gelegenheid om te ruilen en kunt u de kavel van de kleine veiling inkijken.

AGENDA

1. Opening
2. Notulen van de ledenavond van 25 november 2019
3. Ingekomen stukken
4. Mededelingen
5. Filatelistische nieuwtjes
6. Begroting en contributie
7. Huldiging jubilarissen
8. Aanmelding nieuwe leden
9. Pauze
10. Grote kerstverloting
11. Rondvraag
12. Sluiting

Het bestuur van de Philatelisten Vereniging Groningen wenst alle leden heel prettige feestdagen en een gezond en gelukkig 2020!

Sluiting Centrum tijdens de feestdagen

Op woensdag 25 december is het Centrum, Emmastraat 5, gesloten i.v.m. de kerstdagen.

Nieuwjaarsreceptie

We nodigen alle leden graag uit om met ons het nieuwe jaar op passende wijze in te luiden. U bent daarvoor welkom tijdens onze nieuwjaarsreceptie die op zaterdag 4 januari 2020 gehouden zal worden in het centrum Emmastraat 5. We kunnen dan onder het genot van een hapje en een drankje even bijpraten en onze plannen voor 2020 uiteen zetten. Aanvang 14.30 u.

Van de voorzitter.

Er was groot nieuws in ons rustige filatelistische wereldje: een fusie van Post NL en Sandd. De fusie was maanden geleden aangekondigd. De Autoriteit Consument & Markt (ACM) moest eerst goedkeuring verlenen. De ACM keurde deze echter helemaal af. Daar hadden de Post NL en Sandd al rekening mee gehouden: hun plan B was al klaar.

Plan B hield in dat de aanvraag voor de fusie voorgelegd werd aan het kabinet. Sneller dan verwacht kondigde de staatssecretaris van Economische Zaken aan, dat zij goedkeuring gaf aan de fusie. Wellicht nog in 2019, of anders begin 2020 zullen de bedrijven samengaan.

Wat betekent dat nu voor ons als verzamelaars? Concreet kunnen we alleen zeggen dat er weer grotere aantallen postzegels op de markt komen. De zegels van Sandd zullen verdwijnen. Wellicht zullen ze nog een tijdje gedoogd worden maar daar is niets over medegedeeld. Komt Sandd dit jaar nog kerstzegels? Ook dat is onbekend.

Wel heeft Sandd per 1 oktober nieuwe zegels uitgegeven. Bij de postpunten moesten ze alle nog complete velletjes zegels weer inleveren. Op maandagavond 30 september waren de "oude" zegels nog verkrijgbaar. Echter om 23 uur waren ze ook uit de webshop verdwenen en vervangen door nieuwe zegels. Zegels met een 1 en een 2 en een geboortezegel met waarde 1: de werkwijze van PostNL. En de tarieven? Een enorme stijging. Alvast vooruitlopend op de PostNL-tarieven?

Tarieven Sandd binnenland			Stijging	
Gewicht (gram)	Tarief oud	Tarief per 1 okt 2019	%	
0 – 20	€ 0,60	€ 0,70	16,6 %	 De nieuwe Sandd-zegels
21 – 50	€ 1,10	€ 1,40	27,2 %	
51 – 100	€ 1,55	€ 2,10	35,5 %	
101 – 250	€ 2,00	€ 2,80	40,0 %	
251 – 2000	€ 3,40	€ 3,50	2,9 %	

De ACM heeft PostNL toestemming gegeven om de tarieven per 2020 16,4 % te laten stijgen. PostNL liet direct weten dat de prijsstijging ver onder deze 16,4 procent uit zal komen. Bij een overleg bij PostNL waar ik aanwezig was gaf PostNL de 1 euro als psychische barrière te zien. We zijn benieuwd.

Ernst Flentge

Tijdig overboeken betekent geld besparen!

Nu de jaarwisseling snel nadert, wijst het bestuur u op de gewijzigde regeling voor de contributie.

Indien u vóór 1 januari uw contributie voor het jaar 2020 overmaakt, betaalt u € 50,00. Wacht u met de betaling tot na 1 januari, dan kost het u € 60,00.

De decembermaand is weliswaar een dure maand maar uit ervaring weet u, dat januari 2020 dat zeker ook zal zijn. Wees daarom verstandig en bespaar € 10,00 op uw contributie.

Met ingang van 2020 is de automatische betaling komen te vervallen. U kunt een afschrijving zelf regelen door uw bank de opdracht te geven in de maand december een automatische betaling te doen aan de Philatelisten Vereniging Groningen van € 50,00, o.v.v. contributie 2020.

Indien u geen automatische overschrijving laat doen, maak dan wel tijdig, vóór 31 december, de contributie over aan de vereniging.

Het IBAN-nummer van de vereniging is: **NL98INGB0004491102.**

Ad Weening, penningmeester

Veiling 21 december

Op zaterdag 21 december wordt er weer een veiling gehouden in de achterzaal van het centrum aan de Emmastraat 5 te Groningen.

Op deze veiling worden losse nummers, albums en stockboeken aangeboden. Bezichtiging van de kavels is mogelijk op

**woensdag 18 december van 10.00 tot 15.00 uur en
Op zaterdag 21 december van 10.00 tot 13.15 uur.**

De veiling begint om 13.30 uur.

De provisie die wordt geheven bedraagt 12 ½ %. Daarnaast betaalt u € 1,00 tafelgeld per gekochte kavel.

Niet-verkochte kavels zijn vanwege de kerstdagen in de week na de veiling niet meer verkrijgbaar. Dus, wees tijdens de veiling attent. Laat uw kans op mooie zegels niet aan uw neus voorbijgaan.

De veilinglijst zal tijdig op de site van de vereniging worden vermeld.

26 Leden vieren hun jubileum!

Ook dit jaar hebben we weer de nodige jubilarissen. Tijdens de ledenavond op maandag 16 december zal daar, zoals gebruikelijk, passend aandacht aan worden besteed.

Deze keer zijn het 26 leden die hun jubileum vieren. 7 leden zijn 50 jaar lid, 12 leden 40 jaar en 7 leden 25 jaar. Het is mooi om te kunnen constateren hoeveel leden al zo lang onze vereniging trouw zijn. Het bestuur stelt het op prijs om hen voor hun langdurige verbondenheid aan de vereniging even in het zonnetje te zetten.

De leden die dit jaar al vele jaren lid van de vereniging zijn:

50 jaar:

J. Bakker	Groningen	J.C.J. Homan	Paterswolde
K. Jansen	Veendam	J.J. Kloosterman	Haren
G. Smid	Zoutkamp	W. Smit	Nuis
M. Wertien	Groningen		

40 jaar:

W. Balraadjsing	Paramaribo	R. Bijlsma	Haren
K.R. Dijkhuizen	Haren	W. van Leeuwen	Zuidlaren
H. Pilon	Uithuizermeeden	H. van Marum	Winsum
G. Prummel	Roden	A. Renkema	Drachten
R.J. Rijks	Norg	P. Spijk	Apeldoorn
A.J. Stel	Groningen	P.N. Vredevoogd	Groningen

25 jaar:

J.A. Bleeker	Haren	J. Braaksma	Ternaard
B.D.B.J. Cremer	Groningen	K.L. Nijdam	Groningen
B. Prak	Groningen	H.J. Wietsma	Groningen
P.N. Wijnandts	Delfzijl		

Verkoop dozen voorafgaand aan de nieuwjaarsreceptie

Voorafgaand aan de nieuwjaarsreceptie biedt de afdeling Service een aantal dozen te koop aan. Deze dozen zijn gevuld met stockboeken en/of albums van diverse aard. De prijs wordt op de dozen vermeld. Op deze prijs kan niet worden afgedongen maar ook wordt er geen toeslag, zoals tijdens de veilingen, berekend. Deze verkoop start om 13.30 uur.

Daarna zal de nieuwjaarsreceptie worden gehouden vanaf ongeveer 14.30 uur.

Het bestuur en de afdeling Service

Philatelisten Vereniging “Groningen”
Begroting 2020

Grunopost	4.000	Contributies	17.725
Maandblad	9.000	Rente	1.125
Bondsdagen	220		
Nederlandse Bond	2.400	Service	8.745
Abonnementen (biblio)	100	Rondzendv.	100
Attenties	2.000	Veiling	1.050
Bestuurskosten	3.200		
Administratiekosten	1.000		
Porti	1.000	Totaal afd.	10.095
Drukwerk	150		
Stempels	25		
Zaalhuur	1.000		
Lezingen	250		
Ruilbeurs	200		
Verloting	500		
Website	1.000		
Onvoorzien	1.000		
Afschrijving inventaris	200		
Onderhoud exploitatie	1.500		
	28.745		28.745
	=====		=====

Toelichting:

Het tekort zal moeten worden gedekt door de opbrengsten van de onderafdelingen en de rente van de spaarrekeningen.

De contributie zal € 50,-- per jaar zijn voor het jaar 2020 bij automatische betaling en betaling vóór 1 januari 2020. Bij betaling na 1 januari 2020 bedraagt de contributie € 60,00.

Bestelformulier

Ondergetekende bestelt de volgende supplementen van het jaar 2019:

Naam: Lidnummer:
 Adres: Telefoon:
 Woonplaats: Verzenden: ja/nee

Land	DAVO	IMPORTA	LEUCHTTURM	LINDNER
Ned. zegels
Ned. zegels extra
Ned. vellen
Ned. vellen extra
Mooi Nederland
Ned. geïllustreerd
Mooi Ned. geïll.
Aruba
Curaçao
Sint Maarten
Carib. Ned.
Suriname
Overige

Type:

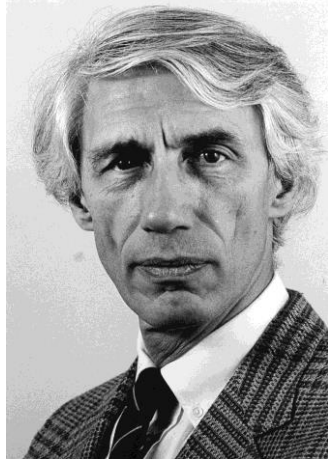
DAVO Luxe/Standaard Luxe
 Importa Juweel/SK/Standaard
 Leuchtturm SF/Standaard
 Lindner T

Datum: Handtekening:.....

S.V.P. duidelijk, door omcirkeling van het type, invullen welk merk en type album u gebruikt.

Wim Crowwel, ontwerper van de cijferzegels overleden.

Op 19 september jl. overleed Wim Crowwel, de ontwerper van o.a. de cijferzegels die we jarenlang gebruikt hebben. Hij was een van de belangrijkste maar ook meest omstreden grafici van na de Tweede Wereldoorlog. (afb. 1 en 2)

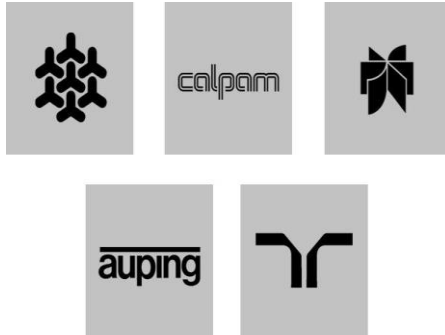
afb. 1 en 2, Wim Crowwel

Wim Crowwel werd geboren in Groningen en volgde tussen 1947 en 1949 een opleiding beeldende kunst aan Academie Minerva in de stad. Daarna volgt hij lessen typografie aan wat nu de Gerrit Rietveld Academie in Amsterdam heet en vond daarin zijn grote passie. Bij de grafische ontwerper Dick Elffers kon hij zich daar verder in uitleven. Elffers is onder meer ook bekend door de vele postzegels die hij voor de PTT ontwierp. Toen al werd zichtbaar wat later zijn karakteristiek zou worden; hij noemde zichzelf een rechtlegger. Zag Wim Crowwel op tafel een stuk papier scheef liggen, dan moest hij het recht leggen. De medewerkers aan zijn ontwerpbureau vertelden dat ze zagen hoe Crowwel zelfs de plakjes kaas op zijn brood rechtlegde voor hij begon te eten. Hij weet het en erkent dat dat soms irritant kan zijn. Toch is dat het basisgegeven van al zijn ontwerpen geworden.

Zijn ontwerpbureau was Total Design dat Crowwel in 1963 oprichtte. Toen directeur Edy de Wilde in 1963 directeur werd van het Stedelijk Museum in Amsterdam, vroeg hij Crowwel om met hem mee te gaan als ontwerper van alle grafische vormgeving. Die samenwerking duurde tot 1985. Crowwel ontwierp niet alleen de huisstijl van het Stedelijk Museum maar ontwierp ook meer dan 400 affiches en 300 catalogi voor wat hij noemde het SM. Daarnaast was hij vanaf 1965 verbonden aan de TU Delft, eerst als medewerker, later als docent

en hoogleraar. Vanaf 1987 was hij ook hoogleraar aan de Erasmus Univer-
 siteit in Rotterdam. Alsof dat nog niet genoeg was, werd hij in 1985 benoemd
 tot directeur van het museum Booymans Van Beuningen in Rotterdam. De
 ontwerpen van Total Design zijn nog steeds actueel zoals te zien is bij bijv.
 auping, randstad, kluwer enz. (zonder hoofdletters) enz. (afb. 3, 4 en 5)

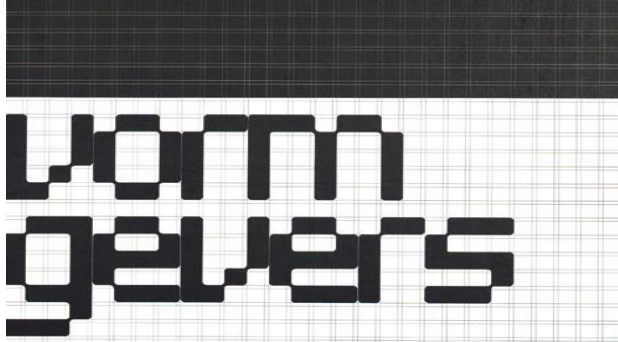
afb. 3, 4 en 5, Ontwerpen Total Design

Beroemd, of berucht werd Crouwel vooral door zijn ontwerp van het lettertype
 New Alphabet in 1967. Het was een radicaal ander lettertype speciaal voor
 een computergestuurde zetmachine: de tekens bestaan alleen maar uit hori-
 zontale en verticale lijnen en zijn allemaal even breed, passend in een grid,
 een vierkantje van een ruitjespapier. (afb. 6)

afb. 6, Lettertype New Alphabet

Dit raster van lijnen is goed zichtbaar in het affiche van de tentoonstelling Vormgevers (afb. 7)

afb. 7, Rasterlijnen

Het lettertype New Alphabet riep veel weerstand op. Collega-ontwerper Piet Schreuders noemde dit "het enige alfabet dat ondertiteling nodig heeft". Renate Rubinstein noemde zijn ontwerpen een vorm van "De nieuwe lelijkheid". In Paradiso werd Crowel zelfs uitgemaakt voor fascist.

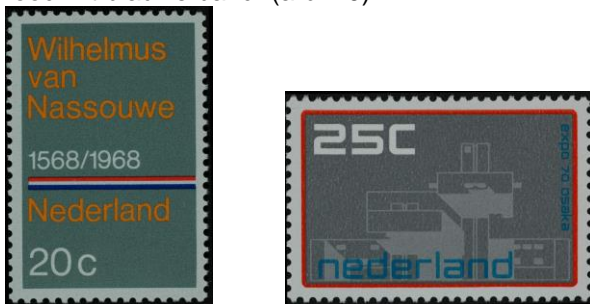
Het deerde hem niet, net zo min als de kritiek op het nieuwe telefoonboek uit 1977 zonder hoofdletters en het ontwerp van de cijferzegels uit 1976 (NVPH 1108-1118A). (afb. 8 en 9)

afb. 8 en 9, De cijferzegels uit 1976

Daarvan kennen wij Crowel natuurlijk het best. Hij gebruikte daarvoor het lettertype Gridnik en ontwierp zegels met alleen de waarde en de naam nederland (zonder hoofdletter!). Ook nu weer stak er een storm van protest op. Het maandblad Filatelie roept in 1979 zijn ontwerp uit tot de lelijkste postzegels ooit ontworpen. Toch bleken zowel de zegels, de rolzegels en de zegels uit de postzegelboekjes heel bruikbaar. We hebben ze met zijn allen 25 jaar lang geplakt.....

Overigens waren dit niet de eerste zegels die Crowwel ontwierp: In 1968 verscheen zijn ontwerp 400 Jaar Wilhelmus (NVPH 908) met alleen maar tekst en een dun rood wit blauwe band. (afb. 10)

afb. 10 en 11, 400 Jaar Wilhelmus en de wereldtentoonstelling in Osaka

In 1970 was hij medeontwerper van het Nederlands paviljoen op de wereldtentoonstelling in Osaka (Japan) waarvoor hij ook een postzegel ontwierp met het paviljoen en de tekst nederland (uiteraard zonder hoofdletter) (NVPH 964).(afb. 11)

afb. 12 en 13, Amphilex 1977

Ook de Amphilex '77 zegels uit 1976 zijn van de hand van Crowwel. Let ook hier op het eigen handschrift van de ontwerper (NVPH 1098-1102 en 1137-1141). (afb. 12 en 13)

afb. 14 en 15, Zomerzegels van 1979

Ook na 1978 bleef Crouwel postzegels ontwerpen: de zomerzegels van 1979, (afb. 14 en 15) gewijd aan de muziek en de kerkraden in Gouda, als vervolg op en eerbetoon aan de Goudse glazen van zijn inspirator Piet Zwart uit 1931 (NVPH 238-239). (afb. 16)

afb. 16, De Goudse glazen van Piet Zwart

Uit 1983 de zegels gewijd aan De Stijl (NVPH 1287-1288) en uit 1995 de zegel gewijd aan Gustav Mahler (NVPH 1636), waarin heel opvallend voor het eerst weer hoofdletters worden gebruikt! (afb. 17 en 18)

afb. 17 en 18) De Stijl en Gustav Mahler

Het lijkt alsof Crouwel toch concessies gedaan heeft. Als ontwerper is hij altijd rechtlijnig, rationeel en analytisch te werk gegaan waarbij de vorm logisch voortvloeit uit de functie. Dat maakt dat zijn werk ogenschijnlijk heel eenvoudig is maar bijv. het ontwerp van het New Alphabet laat zien dat Crouwel diep heeft nagedacht over de mogelijkheden van de typografie.

Het werk van Crouwel in het Stedelijk Museum is opgenomen in de vaste collectie STEDELIJK BASE. In Kyoto (Japan) is in 2017 een grote tentoonstelling aan zijn werk gewijd. Die is in aangepaste vorm van 28 september 2019 t/m 22 maart 2020 in het Stedelijk Museum in Amsterdam te zien onder de titel: "Wim Crouwel: Mr Gridnik". Een passend eerbetoon aan deze grote kunstenaar en grafische vernieuwer.

John Tolsma

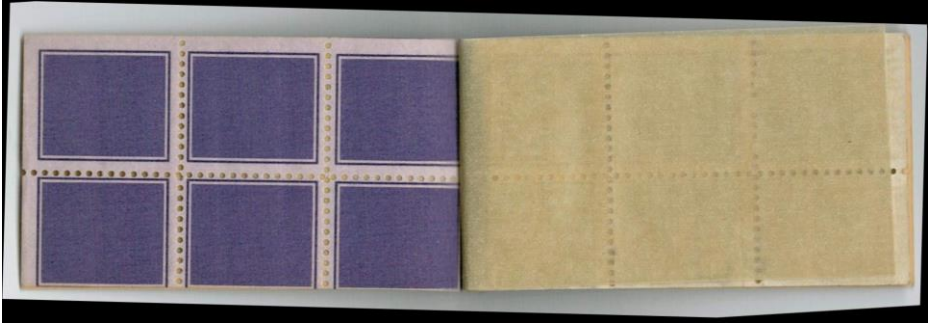
Lit. Wim Crouwel In memoriam Stedelijk Museum Amsterdam

Wim Crouwel: Een grafische ontdekkingsreis Stedelijk Museum Amsterdam

Grafisch ontwerper Wim Crouwel overleden AD 25092019

Een leuke vondst

De stille hoop van iedere postzegelverzamelaar is natuurlijk ooit eens iets bijzonders te vinden. Dat is mij overkomen, denk ik, bij het uitzoeken van een nalatenschap. Daarin kwam ik het boekje bk (booklet) 84 van de USA tegen. Bij het boekje zat een krantenknipsel van 18 januari 1941 waarin melding gemaakt wordt van een boekje zonder afbeeldingen.

Wat was er aan de hand? Uit de tekst blijkt dat de posterijen van de USA bezig waren met proeven om de fabricage van boekjes sneller en beter te laten verlopen. Bij deze testen maakten ze gebruik van de omslag of het voorblad van boekje USA bk 84 dat normaal 12 zegels van 3 cent bevatte. Er werden geen zegels afgedrukt maar in plaats daarvan werd een kleurtje ingevuld, in dit geval paars, zodat een "dummy" ontstond in plaats van de reguliere 12 x 3 cents postzegels. De zegels waren wel geperforeerd en gegomd net als in een normaal boekje.

Uiteraard moesten de mensen die meewerkten aan de test deze dummies achteraf vernietigen. Maar dat gebeurde kennelijk niet volledig want dit boekje kwam aan het loket van een postkantoor in New York en werd daar verkocht. Hoe dat mogelijk was kon door de leiding van de posterijen in Washington niet verklaard worden. Feit was dat deze proeven gedaan werden om met name het snijden van de boekjes te verbeteren. Dat gebeurde in New York waar dus later een van de boekjes per abuis in het postkantoor belandde.

De oplage van de testboekjes was in ieder geval niet meer dan 120.000 stuks maar waarschijnlijk veel minder. Hoeveel er, tegen de voorschriften in, niet vernietigd werden is natuurlijk onbekend.

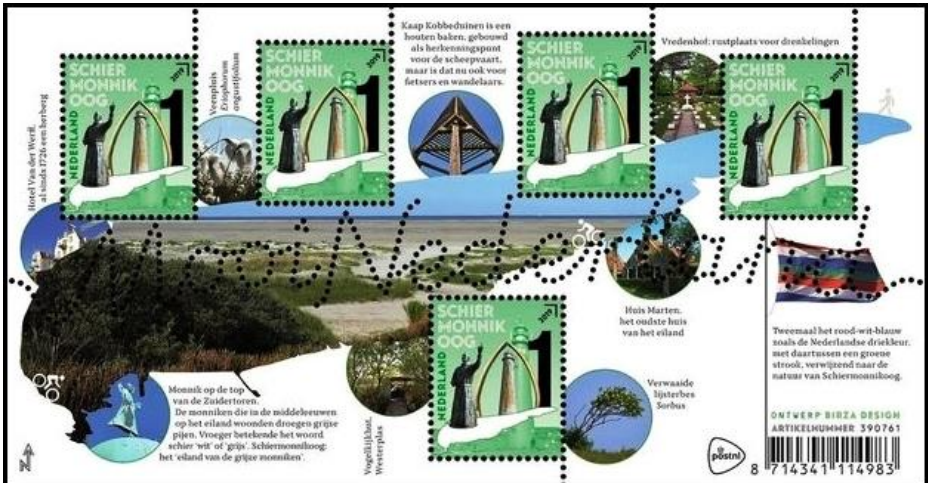
Ik weet dat ook niet maar ik vond het wel bijzonder dat ik er een tegen kwam.

Klaas Gibcus

Lit. www.usca.nl

Schiermonnikoog in de serie Mooi Nederland

Dat werd tijd ook: Schiermonnikoog, voor Groningers het Waddeneiland bij uitstek heeft eindelijk een eigen postzegel. Hoewel het "staatkundig" bij Friesland hoort, is het vanouds het eiland waar Groningers bij mooi weer massaal naar toe trekken. Het is zo toch in ieder geval gevoelsmatig sterk verbonden met stad en ommeland.

Wat vinden we zoal terug op dit velletje Mooi Nederland? Centraal staat de kaart van het eiland met daarin een foto van het strand aan de westkust. Daar omheen 5 zegels met de karakteristieke elementen: het beeld van de schiere monnik en de walviskaken die in het centrum van het dorp staan. De eilander kapitein Klaas Visser, die gezagvoerder was van de walvisvaarder Willem Barentz, heeft deze kaken van de blauwe vinvis in de jaren vijftig meegebracht naar het eiland. Daarachter een afbeelding van de twee vuurtorens: de Noorder- en de Zuidervuurtoren, ook weer met een kaart van het eiland en de tekst SCHIER/MONNIK/OOG. Verspreid over het velletje staan acht cirkels die markante plekken van het eiland laten zien: uiterst links Hotel van der Werff, al sinds 1726 de herberg van het dorp, daarnaast het veenpluis, een plantje dat je in vele duinvalleien terug vindt, in het midden het houten bakken op het Kobbeduin, een herkenningspunt voor de scheepvaart maar ook voor fietsers en wandelaars en uiterst rechts de Vredenhof, de begraafplaats voor drenkelingen en voor een aantal Franse soldaten die tijdens WO I zijn gesneuveld. Onderaan het velletje de schiere monnik op de top van de Zuidertoren met een korte uitleg hoe men aan de naam "schiere" monniken gekomen is voor

de Cisterciënsers die in de middeleeuwen het eiland bewoonden en in cultuur brachten en die nu trouwens weer terug zijn op het eiland. Ze hebben sinds een paar jaar de abdij Sion bij Deventer verruilt voor een onderkomen op het eiland dat al eeuwen hun naam draagt. In de volgende cirkel staat de vogelkijkhut van de Westerplas en daarnaast een scheef gewaaide lijsterbes als gevolg van de vaak sterke westenwind. Daarboven in een cirkel het Huis Marten, het oudste huis van het eiland, dat in 1721 aan de Middenstreek gebouwd is. Toen in de 18e eeuw het dorp gebouwd werd koos men ervoor de straten (streken) van west naar oost te bouwen om zo de invloed van de wind te beperken. Dat is nog altijd te zien aan bijv. de Voorstreek en de Middenstreek. Aan de rechterkant de vlag van Schier: tweemaal de Nederlandse vlag, dus 2 maal rood-wit-blauw met daartussen een groene strook die verwijst naar de natuur van Schiermonnikoog.

Kortom: de ontwerpers Carla en Ingmar Birza hebben een geslaagde poging gedaan om het speciale van Schier op een postzegelvelletje zichtbaar te maken. En nu weer: op naar de boot!

John Tolsma

Activiteiten in de regio

- 2 nov. 09.30 – 15.00 u **Stadskanaal**, Zalencentrum De Rank, Oosterkade 5 te Stadskanaal (achter de kerk) postzegelbeurs
- 14 dec. 09.30 – 15.00 u **Winschoten**: Speeltuingerbouw Bovenburen Tromplaan 86
- 21 dec. 09.30 – 15.00 u **Veendam**, Wijkcentrum Dukdalf 2.0, De Reede 1 te Veendam
- 30 dec. 09.30 – 1.00 u **Hoogkerk**, Sporthal Hoogkerk, Zuiderweg 70, eindejaarsbeurs voor postzegels, munten enz

OPROEP

Als vereniging beschikken we over een eigen pand. Dat houdt in dat we ons pand net als bij u thuis ook moeten onderhouden. Niet alleen bouwkundig en het verfwerk maar ook ons stukje tuin (bij de vluchtweg) en de schoonmaak. We zoeken dan ook personen die af en toe de handen uit de mouwen willen steken en ons helpen bij dit soort klusjes.

Voor de schoonmaak zoeken we iemand die structureel tijdens openingstijden ons sanitair e.d. wil helpen onderhouden. Wellicht kent u iemand die hiervoor geschikt is, een partner, een (klein) dochter/zoon die iets wil bijverdienen.

Zo kunnen we met ons allen ons prachtige pand leefbaar houden !

Graag reacties aan het bestuur.

Het Suezkanaal

De aanleiding

Dit jaar is het precies 150 jaar geleden dat het Suezkanaal geopend werd. Reden voor de Franse en Egyptische postseries om een gezamenlijke uitgifte te verzorgen die op 3 oktober jl. verscheen.

Afb. 1 en 2, Uitgifte van de zegel en het speciale stempel

Op de zegel de Franse ingenieur De Lesseps die de bouw van het kanaal uitvoerde en de opdrachtgever: gouverneur en onderkoning Mohammed Said Pasja. (afb. 1 en 2) Deze zegel roept onmiddellijk de herinnering op aan een andere zegel die na de vernieuwing van het Suezkanaal in 2014 verscheen.

Waar gewerkt wordt, worden fouten gemaakt. Soms nemen we die op de koop toe maar soms leiden ze ook tot grote opschudding. In de postzegelwereld gebeurde dat een paar jaar geleden toen er naar aanleiding van de vernieuwing van het Suezkanaal door Egypte een zegel werd uitgegeven om dit feit te vieren. Maar toen op 5 augustus 2014 het blok met dit zegel uitkwam werd al snel duidelijk dat hier sprake was van een blunder: op de zegel stond niet het Suezkanaal maar het Panamakanaal! (afb. 3 en 4)

afb. 3 en 4, Het Panamakanaal op de zegel en een foto van het kanaal

Grote consternatie en een woedende Egyptische overheid.... Al op 15 september 2014 verscheen een nieuw blokje nu met de correcte afbeelding van het vernieuwde kanaal en daarbij een afbeelding van het officiële bestuursgebouw van het kanaal in Port Said en een toegevoegde Engelse tekst: The New Suez Canal. Maar net als de vroegere uitgiften van de Suezkanaal-zegels zullen ook deze zegels de gemoederen nog wel even bezig houden. (afb. 5)

afb. 5, Blok met het Suezkanaal

Algemeen

Het Suezkanaal is een 193 km lang kanaal in de landengte van Suez dat in 1869 geopend is. Het verbindt de Middellandse Zee met de Rode Zee en is tevens de scheiding tussen Afrika en Azië. Omdat beide zeeën vrijwel hetzelfde niveau hebben, hoefden er geen sluisen aangelegd te worden tussen Port Said aan de noordelijke kant en Suez aan de zuidelijke kant. Het kanaal zelf bestaat uit het noordelijk- en het zuidelijk deel dat verbonden wordt door de al bestaande Bittermeren. Ieder jaar maken rond 17.000 schepen gebruik van deze route die elf tot zestien uur in beslag neemt. Even voor de duidelijkheid: dat was in 2000 goed voor 14% van de totale tonnage van de wereldscheepvaart.

Het belang van het kanaal is overduidelijk: de route tussen bijv. Rotterdam en Jeddah bedraagt via het kanaal 6337 zeemijl. Als de schepen deze reis via Kaap de Goede Hoop moesten maken zou dat 10.743 zeemijl zijn, een besparing dus van 41%!

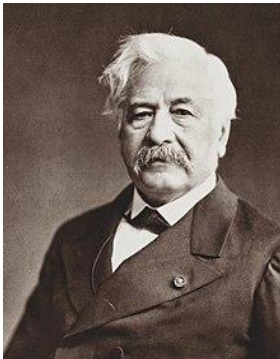
Het ontwerp en de aanleg

In 500 v.Chr. begonnen de Perzen onder Darius de Grote met het graven van een kanaal tussen de Nijl en de Rode Zee. Hierdoor konden de Perzische handelaren via de Nijl de Middellandse Zee bereiken om handel te drijven met o.a. Carthago (nu Tunis) en de havensteden van Sicilië en Italië. Deze verbin-

ding werd echter slecht onderhouden en dreigde daardoor steeds weer dicht te slibben.

In de 19^e eeuw groeide de behoefte aan een betere verbinding tussen de twee zeeën. De onderkoning van Egypte, Mohammed Said Pasja, gaf de Egyptische ingenieur Linant Bey de opdracht een ontwerp te maken voor een nieuw te graven kanaal. In 1854 werd een commissie ingesteld onder leiding van Frederik Willem Conrad die de mogelijkheid diende te onderzoeken of het ontwerp uitvoerbaar was. Het hydrologisch en geologisch onderzoek wees uit dat een kanaal Noord-Zuid de beste oplossing was. De enige wijziging van het ontwerp van Linant Bey was de noordelijke haven nieuw te bouwen. Die werd Port Said genoemd naar de onderkoning die het initiatief tot het onderzoek had genomen.

De uitvoering van het plan werd toevertrouwd aan de Franse ingenieur Ferdinand de Lesseps (afb. 6) die direct begon met de oprichting van de Compagnie Universelle du Canal Maritime de Suez waarmee hij het geld bijeen bracht om met de bouw te kunnen starten.

Afb. 6, F. de Lesseps en een speciaal geslagen munt

Omdat het hoogteverschil tussen eb en vloed in de Middellandse Zee slechts 65 cm was en in de Rode Zee nooit meer dan 1,90 m, bleek het niet nodig te zijn sluisen te bouwen. De breedte van het kanaal werd vastgesteld op 22 meter.

Bij de bouw van dit enorme project werden voor die tijd de modernste machines gebruikt: 60 drijvende stoommachines waarmee zowel de baggerschepen, (afb. 7) de hijskranen en de graafmachines waren uitgerust. Dat neemt niet weg dat er ruim 15.000 arbeiders uit Frankrijk, Italië en de Balkan werden ingezet om deze machines te bedienen. Daarnaast hebben naar schatting 1,5 miljoen Egyptische arbeiders meegewerkt waarvan er 30.000 tijdens de aanleg zijn gestorven, grotendeels als gevolg van de cholera.

Afb. 7, Baggersaars aan het werk

Er ontstond wel onenigheid tussen de Egyptische regering en De Lesseps over het traject van het kanaal. Oorspronkelijk dacht men, net als in de tijd van Darius, een kanaal van de Rode Zee naar de Nijl te graven dat als eindpunt Alexandrië had. Dan was geen nieuwe haven noodzakelijk. Maar de verbinding tussen het aan te leggen kanaal en de Nijl was zo ingewikkeld dat besloten werd het kanaal naast de Nijl door de woestijn te graven. Wel werd vanaf de Nijl een zoetwaterkanaal gegraven om de tienduizenden arbeiders te kunnen voorzien van (drink)water.

Na negen jaar voer op 17 februari 1867 het eerste schip door het kanaal. Het had er twee dagen voor nodig om van Suez naar Port Said te reizen. De officiële opening vond plaats op 17 november 1869 met een stoet schepen waarbij keizerin Eugénie de Montijo van Frankrijk voorop voer. De feestelijke tocht nam 3 dagen in beslag.

De resultaten

De opening van het kanaal leidde tot twee grote veranderingen: de wereldhandel groeide in een enorm tempo en het kanaal bood Europese landen de gelegenheid om in Oost-Afrika nieuwe koloniën te veroveren en in te palmen.

Door de (te) lange vaarroute om Kaap de Goede Hoop werd dat deel van Afrika tot op dat moment nog als minder interessant/winstgevend gezien. Hoewel Egypte mede-eigenaar was van het kanaal kwam het land door financieel wanbeheer kort daarna in grote problemen. Dit leidde er toe dat Egypte haar aandelen in het project in 1882 verkocht aan Groot-Brittannië. Onmiddellijk trokken Britse troepen het gebied binnen om hun belang in het kanaal te beschermen en de scheepvaart te controleren. Wel werd in 1888 in de Conventie van Constantinopel geregeld dat de vrije doorgang van het kanaal door zowel Egypte als Groot-Brittannië gegarandeerd werd. Deze regeling is tot in de jaren vijftig van de vorige eeuw gehandhaafd.

Tijdens de Tweede Wereldoorlog speelde het kanaal een belangrijke rol voor de Britten en de geallieerden. Het was “de luchtpijp van het Britse rijk” omdat het Suezkanaal de toegangsweg was naar de Arabische olievelden en naar de belangrijkste Britse kolonie: Brits-Indië, nu India. De vijanden, Duitsland en Italië, deden er alles aan om het gezag over het Suezkanaal in handen te krijgen. Al op 13 september 1940 vielen meer dan 200.000 Italiaanse troepen met dat doel Egypte binnen. Dat was ook de opzet van het Duitse Afrikakorps onder leiding van generaal Erwin Rommel. Maar beide legers werden door de geallieerden verslagen, de laatste bij de beroemde slag om El Alamein. Het Suezkanaal bleef in handen van de Britten.

Veranderend bewustzijn

Na de Tweede Wereldoorlog ontstond een groeiende behoefte aan zelfstandigheid van gebieden die tot dan toe gekoloniseerd werden. Ook in Egypte groeide die wens tot onafhankelijkheid; als resultaat daarvan nationaliseerde de regering van president Gamal Abdel Nasser op 26 juli 1956 het Suezkanaal en bracht het onder beheer van de Suez Canal Authority. De gevolgen bleven niet uit: het leidde tot een oorlog tussen Egypte enerzijds en een coalitie van Groot-Brittannië, Frankrijk en Israël anderzijds. De oorlog duurde een week en deze Suezcrisis had tot gevolg dat het kanaal enige maanden gesloten werd. De Verenigde Naties oordeelden dat het kanaal weer geopend moest worden voor alle scheepvaartverkeer maar dat het beheer toe kwam aan Egypte.

Tijdens de Zesdaagse Oorlog in 1967 bezette Israël de Sinaï en daardoor werd het Suezkanaal de grens tussen Israël en de rest van Egypte. Door de oorlogshandelingen werd het kanaal een frontlinie en daarom werd het gesloten voor de scheepvaart. Er lagen op dat moment 15 schepen in het kanaal die door de blokkade van Egypte kwamen vast te zitten tot 5 juni 1975. Tijdens de acht jaar dat ze vastlagen werden de schepen door het woestijnzand langzaam maar zeker geel gekleurd. In de volksmond heette het dan ook “De Gele Vloot”. In 1979 is de vrede tussen beide landen getekend in de Camp

David akkoorden waarbij o.a. is vastgelegd dat er een vredesmacht in de Sinaï gestationeerd werd.

Aanpassingen

Natuurlijk was het noodzakelijk het kanaal steeds aan te passen aan de groeiende verkeersstroom en aan de groeiende afmetingen van de schepen. In 1869 konden er alleen schepen van maximaal 5000 ton het kanaal passeren maar inmiddels kunnen er tankers van 240.000 ton gebruik maken van het kanaal, zij het dat er tot 2015 sprake was van passeerhavens om transport in beide richtingen mogelijk te maken.

In 2014 kreeg een Nederlands consortium van Boskalis, Van Oord, NMDC en de Jan de Nulgroep een contract voor de uitbreiding van het Suezkanaal. Later kwam daar een tweede consortium bij: Dredging International en Great Lakes Dredge & Dock Company tegen een contractwaarde van resp. 1,5 miljard dollar en 540 miljoen dollar. Er werd een kanaal van 50 km lang parallel aan het bestaande kanaal gegraven en bepaalde gedeelten werd uitgediept tot 24 meter. De totale kosten bedroegen 8 miljard dollar. De opbrengsten van het Suezkanaal zijn echter door deze aanpassing enorm gestegen, van 5,5 miljard dollar in 2014 tot een geschatte opbrengst van 13,2 miljard in 2023. Op 6 augustus 2015 wijdde de Egyptische president Abdelfattah al-Sisi de tweede vaargeul in.

Postale effecten

Al voor de officiële opening van het kanaal in 1869 voorzag de Suez Canal Company de mogelijkheden van postvervoer tussen Port Said en Suez. Eigenlijk was dat niets nieuws want in de 19^e eeuw bestond als de zg. Overland-Mail. Post uit Europa met bestemming Zuidoost Azië werd dan per schip naar Alexandrië gebracht, vandaar per bode over land naar Suez en vandaar uit weer per schip verder naar de plaats van bestemming bijv. in Brits- of Nederlands Indië. Andersom ging natuurlijk ook. De tijdsbesparing door deze route te nemen was aanzienlijk. De Suez Canal Company verzorgde nu de post van Port Said naar Suez vv. Ze gaf daarvoor ongetande postzegels uit in de waarden van 1, 5, 20 en 40 cent die in vellen van 10 x 12 zegels werden gedrukt bij M. Chezard in Parijs. Helaas was de postdienst een kort leven beschoren; gestart in juli 1868 werd die al in oktober 1868 door de Egyptische regering overgenomen en werden de zegels onbruikbaar. Juist door deze korte gebruiksperiode zijn de zegels veel gezocht en dus zijn er talloze vervalsingen van op de markt verschenen.

Er zijn enkele echtheidskenmerken: 1. De diagonale lijn tussen de woorden Suez en Postes 2. De vlaggen op het schip zijn alleen in omtrek getekend en

eindigen in een punt 3. Er staan geen mensen op het achterdek achter de schoorsteen en slechts 1 man op het voordek. Mocht u Canal Zone zegels hebben dan ziet u zo heel snel waar u aan toe bent. Onderzoek heeft verder uitgewezen dat er meer dan 120 verschillende plaatfouten bestaan van alleen al de zegel van 20 cent. (afb. 8, 9 en 10)

afb. 8, 9 en 10, Postzegels Canal de Suez

De afstempeling van echt gelopen zegels bestond uit een ontwaarding met pen. Omdat de post meestal een verdere bestemming had, zijn brieven vaak ook voorzien van Franse of Egyptische zegels, soms met het Franse nummerstempel van Suez 5105 of Port Said 5129. (afb. 11 en 12)

afb. 11 en 12, Twee poststukken waarop de penontwaarding goed is te zien

John Toisma

Rietdijk

A° 1919

Postzegel- en Muntveilingen

- Een betrouwbare taxatie van uw verzameling?
- Een hoge opbrengst via een internationale veiling?
- Een gedegen en correcte afwikkeling van uw levenswerk?

Laat **Rietdijk** uw partner zijn!

In **april** en **november** telkens een grote postzegelveiling en in **juni** en **december** telkens een grote muntveiling.

Wij zijn doorlopend op zoek naar **postzegels** en **munten**!

Voor **grote** inzendingen komen wij graag naar u toe!

Bel: **070-364 79 57**

of mail: info@rietdijkveilingen.nl

Adres Noordeinde 41 (schuin t.o. paleis)
2514 GC 's-Gravenhage

Telefoon **070-364 79 57** (postzegelveiling)

070-364 78 31 (muntveiling)

Fax 070-363 28 93

Internet www.rietdijkveilingen.nl

E-mail info@rietdijkveilingen.nl

Thüringen, één van de Duitse deelstaten

Eén van de deelstaten van de Duitse Bondsrepubliek is Thüringen. Een deelstaat in het midden van Duitsland. De hoofdstad is Erfurt. De staat grenst aan de deelstaten Hessen, Beieren, Saksen, Saksen-Anhalt en Nedersaksen. In het noorden bevinden zich de uitlopers van heuvels van de Harz zoals het Kyffhäuser-, het Ohmgebirge en de Hainleite. In het centrale gedeelte van de deelstaat bevindt zich het Thüringer Bekken met belangrijke steden als Gotha, Erfurt en Weimar. In het zuiden van Thüringen bevindt zich het bekende middelgebirge het Thüringer Woud. In het zuidwesten van Thüringen vinden we het vulkanische Rhöngebirge.

Ligging van de deelstaat Thüringen

De Vrijstaat Thüringen ontstond op 1 mei 1920. De Nieuwe Rotterdamsche Courant berichtte over het ontstaan van de vrijstaat als volgt:

Vandaag is de geboortedag van den nieuwen staat Thüringen, die samengesteld is uit de vroegere duodecimomonarchieën: Saksen-Altenburg, Saksen-Koburg en Gotha, Saksen-Meiningen, Saksen-Weimar, Reuss (de oude en jonge linie waren door het uitsterven van een ervan al samengesmolten),

Schwarzburg-Rudolstadt en Schwarzburg-Sondershausen. Daarmee is een hoogst zonderlinge lappendeken uit den ouden tijd, laten wij hopen voorgoed, opgeborgen. Wie door Thüringen reisde, wist nooit waar hij was, want elk landje had tal van exclaven die als groote rozijnen in het gebied van den ander verstrooid lagen. Saksen-Altenburg werd door Reuss in twee stukken gespleten, Saksen-Meiningen bestond uit een hoofdmassa van gemiddeld 15 kilometer breed en 14 exclaven, waarbij er waren die men op een atlaskaart van Deutschland bijna niet met het bloote oog (sic) kon ontdekken, enz.

In 1944 werd het Regierungsbezirk Erfurt, dat tot dan toe tot de provincie Saksen behoorde, bij Thüringen gevoegd. In de Nazitijd lagen in Thüringen de beruchte concentratiekampen Mittelbau-Dora bij Nordhausen en Buchenwald bij Weimar.

Na de Tweede Wereldoorlog viel Thüringen tot 3 juli 1945 onder Amerikaans en Brits bestuur. Nadat het bestuur was overgedragen aan de Sovjets werden postzegels uitgeven onder de naam Thüringen. Dit heeft niet lang geduurd. Op 30 maart 1946 vond de laatste uitgifte plaats. Slechts een korte periode en maar weinig zegels. Maar toch, gelet op de tandingen, de manier van aanbrenge van de gom op de achterzijde en de samenstelling van de blokken is dit een interessant gebied voor de verzamelaar.

Blok, uitgifte 18 december 1945 i.v.m. de kerst met o.a. afbeeldingen van de dichters Schiller en Goethe die beide in Weimar hebben gewoond

Blok 16 december 1945 voor de slachtoffers van het fascisme

2 Zegels emissie 1 oktober 1945

Blok 16 december op poststuk

Achterkant zegel eerste emissie met zg. "spargummi"

Gerrit van der Molen

OUDEJAARSBEURS 2019 MAANDAG 30 DECEMBER SPORTHAL HOOGKERK

(ZUIDERWEG 70) ENTREE € 3 09.30 -15.00 UUR

**Tientallen Filateliststands aangevuld met munten,
papiergeld, ansichtkaarten, sigarenbanden etc. etc.**

**LET OP: RUIME GRATIS PARKEERPLAATS OP 100 METER VAN DE BEURSHAL
EN RECHTSTREEKSE BUSVERBINDING TUSSEN SPORTHAL EN
HOOFDSTATION**

**GRATIS TOEGANG VOOR
LEDEN PHILATELISTEN VERENIGING GRONINGEN**

Georganiseerd door WB Evenementen in samenwerking met de
Philatelisten Vereniging Groningen
Voor vragen of inlichtingen 050-5033926 of email info@wbevenementen.eu

POSTZEGELVEILING 'LEOPARDI'

Praxinus 176
7440 AD NIJVERDAL
Kantooradres:
Rijsseneestraat 203B
7441 AD NIJVERDAL
TELEFOON 0548-655855
E-MAIL: info@leopardi.nl

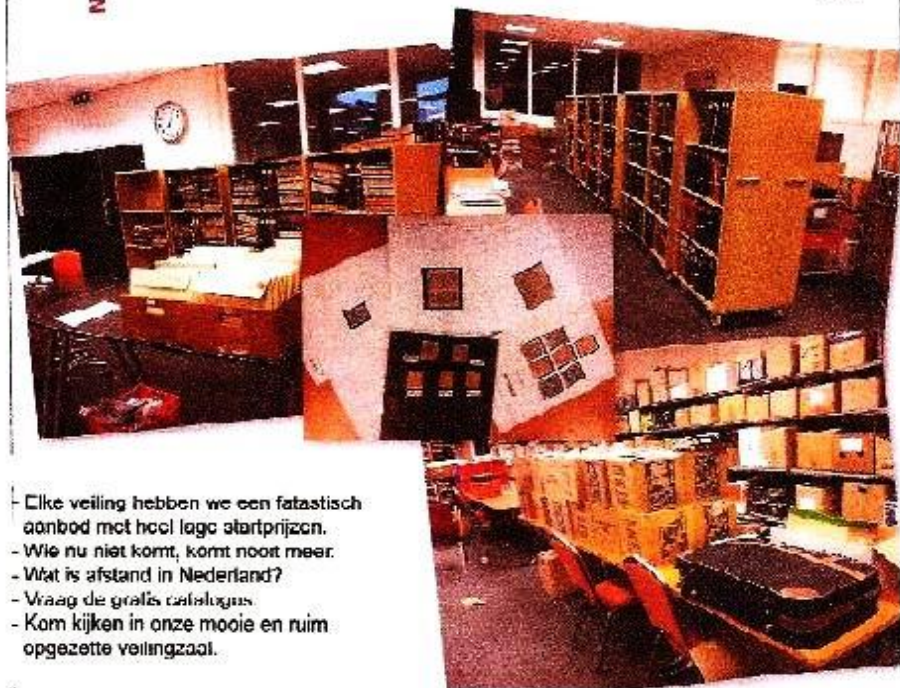
Elke twee maanden een grote veiling
in onze EIGEN VEILINGZAAL
Rijsseneestraat 203B te Nijverdal

Nu ook op internet: www.leopardi.nl

- **KIJKDAGEN:** Mixenbig tot en met vrijdag van 10.00 tot 18.00 uur.
Zaterdag van 08.30 tot 12.30 uur.
- **VEILING:** Zaterdag van 11.00 tot 12.30 de z.g. "kleine kavels"
en vanaf 13.30 uur de verzamelingen, partijen en dozen.
- Vraag de **GRATIS CATALOGUS!**

Tevens renteloze voorschotten op grotere collecties.

W.V. Leopardi, filatelisch makelaar en beëdigd taxateur.

- Elke veiling hebben we een fantastisch aanbod met heel lage startprijzen.
- Wie nu niet komt, komt nooit meer.
- Wat is afstand in Nederland?
- Vraag de gratis catalogus.
- Kom kijken in onze mooie en ruim opgezette veilingzaal.

PARTNER IN
THE GLOBAL
PHILATELIC NETWORK

CORINPHILA

POSTZEGELS, MUNTEN EN PRENTBRIEFKAARTEN

UW VERZAMELING IN VERTROUWDE HANDEN

Verkocht 2016
Corinphila Nederland
Hamerprijs excl. opgeld
EUR 40.000

Verkocht 2017
Corinphila Nederland
Hamerprijs excl. opgeld
EUR 55.000

Verkocht 1998
Corinphila Zwitserland
Hamerprijs excl. opgeld
EUR 50.000
CHF 55.000

Verkocht 1998
Corinphila Zwitserland
Hamerprijs excl. opgeld
EUR 164.000
CHF 180.000

CORINPHILA VEILINGEN BV

 AMSTELVEEN - NEDERLAND

 INFO@CORINPHILA.NL

TEL. +31 20 624 97 40

WWW.CORINPHILA.NL

CORINPHILA AUKTIONEN AG

 ZÜRICH - ZWITSERLAND

WWW.CORINPHILA.CH

Filatelistische partner

STOCKHOLMIA 2019

29 MAY - 2 JUNE

CORINPHILA - EEN TRADITIE VAN SUCCES

Het enige Nederlandse internationale postzegelverilinghuis met zusterbedrijven in Duitsland, Zwitserland, Hongkong en de VS.

Dankzij onze uitgebreide filatelistische kennis, de optimale presentatie en ons internationale netwerk realiseren wij de hoogste prijzen.

Bel ons voor het maken van een afspraak!

Voor grotere verzamelingen komen wij graag bij u langs.